

Tänk på testamente innan det är för sent!

Peter Samuelsson, Hemmets Journals egen jurist, möter ofta personer som upplever sig vara lurade på arvet. Tänk på döden, är hans främsta råd. För vad händer när du eller den du älskar dör?

Att tänka på vad som händer sedan är inte roligt. Men, om vi alla gjorde vår läxa och ägnade en stund åt att fundera över vilka konsekvenser det skulle innebära om vi eller den vi älskar dör, skulle livet bli oändligt mycket enklare.

– Om jag skulle ge tre råd är det dessa: Gift dig med den du lever med, skriv ett testamente om du inte är nöjd med hur lagen fördelar arvet efter dig samt håll koll på dina rättigheter om du själv är, eller om din partner har, särkullbarn, säger Peter Samuelsson.

Peter Samuelsson möter ofta efterlevande makar där det finns särkullbarn med i bilden.

– Vid en bodelning får den efterlevande enligt huvudregeln hälften av boet, sin giftorättsdel. Den andra hälften är särkullbarnets del, i det fall det saknas gemensamma barn, så enkelt är det, konstaterar Peter Samuelsson.

Ja, så enkelt, eller så komplicerat är det. För det faktum att hälften av boet går till särkullbarnet kan innebära att den efterlevande måste släppa både sommarstuga och bostad.

Det finns dock två undantag till den efterlevandes skydd: Basbeloppsregeln innebär att om den efterlevandes hälft understiger fyra gånger det gällande prisbasbeloppet, i år totalt 178 000 kronor, kan arvet inskränkas ända upp till denna gräns. Detta kan leda till att ett särkullbarn faktiskt kan bli helt arvlöst i detta skede. Vid den efterlevandes död kompenseras hon dock och får då ut resterande eller hela sitt föräldraarv.

Det andra undantaget bygger på principen att vi i ett äktenskap var och en äger våra respektive tillgångar och ger den efterlevande rätt att vid bodelningen begära att få behålla allt sitt giftorätts gods såsom sin andel. Arvet efter den avlidna utgörs då enbart av det den avlidne ägde och skulle det då vara så illa att han eller hon saknade tillgångar sedan dödsfallskostnaderna betalats, kan ett särkullbarn bli helt arvlöst inte bara nu utan även för all framtid.

– Finns det däremot gemensamma barn med i bilden skjuts deras arvsrätt upp tills även den efterlevande föräldern har dött. Detta som ett skydd för den efterlevande, förklarar Peter Samuelsson.

Att vara gift med sin partner underlättar alltid juridiskt. Sambor ärver inte varandra. Dör din sambo går arvet automatiskt till partnerns bröstarvingar, föräldrar, eller om dessa är döda, till partnerns

syskon eller syskonbarn.

– Det finns all anledning att tillsammans med en familjerättsjurist gå igenom sin situation för att förvissa sig om att allt verkligen kommer att bli så som man önskar sig.

– För även om du tycker det är obehagligt att tänka på vad som händer sedan, är det en viktig omsorg gentemot dina närmaste, säger Peter Samuelsson. ■

SÅ ÄR ARVSORDNINGEN

Först i tur står äkta maka/make. Därefter kommer bröstarvingar, det vill säga barn, barnbarn etc. Eventuella särkullbarn ärver dock före maka/make.

